

Sygn. akt III AUa 196/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie	sędzia Małgorzata Pasek sędzia Elżbieta Czaja
Protokolant: starszy sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2020 r. w Lublinie

sprawy M. L.

z udziałem zainteresowanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek apelacji M. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 14 grudnia 2018 r. sygn. akt VIII U 741/18

I. oddala apelację;

II. zasądza od M. L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Elżbieta Czaja Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 196/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...) stwierdził, że M. L. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Spółka z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu,

rentowym, wypadkowemu od 1 lutego 2013 roku do 2 lipca 2017 roku i dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 marca 2014 roku do 2 lipca 2017 roku.

Kolejną decyzją z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że M. L. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 1999 roku do 23 lutego 1999 roku i od 1 czerwca 2007 roku.

Odwołanie od powyższych decyzji złożył M. L. zaskarżając je w całości i wnosząc o ich zmianę. Odnośnie decyzji z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...) wniósł o uznanie, że z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia w (...) spółce z o.o. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Zaskarżając decyzję z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...) wniósł o uznanie, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 1 stycznia 1999 roku do 23 lutego 1999 roku, od 1 czerwca 2007 roku do 31 stycznia 2013 roku i od 1 stycznia 2016 roku. Domagał się również zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie.

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołania (pkt I) oraz zasądził od M. L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

M. L. został wpisany do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miasta L. w dniu 1 sierpnia 1994 roku pod nr (...). Przedmiotem tej działalności gospodarczej był handel hurtowy i detaliczny artykułami spożywczymi i przemysłowymi, sprzedaż gazu, handel okrężny towarami konsumpcyjnymi oraz pozostałe czynności w rynkowym handlu wewnętrznym i zagranicznym. Wykreślenie tej działalności z ewidencji nastąpiło z dniem 24 lutego 1999 roku. Z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. wynika, że M. L. prowadził działalność gospodarczą do 24 lutego 1999 roku, za 1999 rok złożył zeznanie (...), w którym wykazał przychód z działalności gospodarczej i zapłacił zryczałtowany podatek dochodowy. W okresie prowadzenia nie zgłaszał przerw i nie był zarejestrowany jako podatnik VAT.

Od 5 stycznia 2006 roku M. L. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod nazwą (...) S.C. w L., nr wpisu (...). Przedmiotem tej działalności była działalność rachunkowo-księgową, transport drogowy towarami pojazdami uniwersalnymi, sprzedaż detaliczna pozostała prowadzona poza siecią sklepową, pośrednictwo finansowe, pozostałe. Od 12 maja 2008 roku wnioskodawca rozszerzył prowadzoną działalność gospodarczą. W dniu 5 stycznia 2009 roku złożył wniosek o wykreślenie tej działalności z dniem 31 grudnia 2008 roku. Urząd Miasta L. wykreślił działalność gospodarczą prowadzoną przez M. L. pod numerem ewidencyjnym (...), z ewidencji z dniem 31 grudnia 2008 roku.

Od 5 stycznia 2006 roku wnioskodawca rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółki jawnej, której współnikami był wnioskodawca i jego żona A. L., pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) Spółka jawna, która została wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie od 22 grudnia 2008 roku i powstała w wyniku przekształcenia spółki cywilnej. Z zestawienia deklaracji VAT wynika, że Spółka wykazywała obroty od listopada 2006 roku do września 2017 roku. Z zeznań podatkowych (...) wynika, że z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w formie Spółki (...) wykazał wnioskodawca przychód/dochód za lata 2006-2016.

Z dniem 6 lutego 2013 roku zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...). Siedzibą Spółki był L.. Wspólnikami Spółki są: M. L., który posiada 9 udziałów o wartości 4500 zł i A. L., która posiada 1 udział o wartości 500 zł. Zarząd Spółki jest 1 – osobowy, funkcję prezesa zarządu powierzono M. L.. Przedmiot działalności Spółki został określony bardzo szeroko i jest nim zarówno handel, jak

też transport drogowy, wynajem pojazdów, działalność rachunkowo-księgowa, doradztwo podatkowe. Spółka (...) składała deklaracje VAT z wykazanim obrotem za miesiące od lutego 2013 roku do sierpnia 2017 roku.

Uchwałą nr (...) z dnia 31 stycznia 2013 roku zgromadzenia wspólników (...) Spółki z o.o. powołano pełnomocnika w osobie A. L. do zawierania i rozwiązywania umów zlecenia z prezesem zarządu (...) Spółki z o.o. Następnie w dniu 1 lutego 2013 roku pomiędzy (...) Spółką z o.o. jako zleceniodawcą a M. L. jako zleceniobiorcą doszło do zawarcia umowy zlecenia. Umowa określała, że zleceniobiorca zobowiązuje się do reprezentowania oraz prowadzenia spraw spółki przez pełnienie funkcji prezesa zarządu w okresie od 1 lutego 2013 roku przez okres 1 kadencji, w dniach i godzinach przez siebie ustalonych. Czynności te miały być wykonywane bez nadzoru, według własnego planu działania i swojej najlepszej wiedzy i doświadczenia. Za wykonane czynności zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 230 zł miesięcznie, płatne po wystawieniu rachunku. W umowie zleceniobiorca wniósł o objęcie ubezpieczeniem społecznym z tytułu tej umowy.

Umowa takiej samej treści została zawarta w dniu 25 czerwca 2014 roku na okres od 26 czerwca 2014 roku do „odwołania ze stanowiska”.

W dniu 30 czerwca 2017 roku strony umowy zawarły porozumienie, w którym zgodnie oświadczyły, że rozwiązują zawartą umowę z dniem 2 lipca 2017 roku i od dnia 3 lipca 2017 roku M. L. będzie nadal pełnił funkcję prezesa zarządu na podstawie powołania uchwałą z dnia 21 kwietnia 2017 roku.

Spółka została utworzona, aby od Spółki jawnej przejąć tabor samochodowy i pozyskać finansowanie w formie kredytów lub leasingu. Nie zatrudniała żadnych pracowników. Nie miała też obrotów wystarczających do pozyskania kredytu lub leasingu. Rok 2013 zamknął się stratą, a w 2014 roku był minimalny zysk. Ostatecznie Spółka jawna nie przekazała Spółce (...) taboru transportowego, został on sprzedany firmom zewnętrznym na wiosnę 2017 roku.

Z informacji organu podatkowego wynika, że (...) Spółka z o.o. składała deklaracje VAT z wykazanim obrotem za miesiące od lutego 2013 roku do sierpnia 2017 roku.

Wnioskodawca z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 1 stycznia 1999 roku do 23 lutego 1999 roku, od 1 marca 2009 roku do 31 stycznia 2013 roku i od 3 lipca 2017 roku, natomiast wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 lutego 2013 roku do 2 lipca 2017 roku.

Jako wspólnik spółki (...) Spółki jawnej, a wcześniej Spółki cywilnej, zapisano zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 1 czerwca 2007 roku do 28 lutego 2009 roku i wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 stycznia 2006 roku do 31 maja 2007 roku.

W okresie od 4 października 1999 roku do 30 listopada 1999 roku wnioskodawca był zgłoszony jako pracownik u płatnika (...), a od 1 grudnia 1999 do 2 lutego 2000 roku również jako pracownik u płatnika (...).

Następnie od 16 kwietnia 2000 roku do 30 kwietnia 2000 roku jako zleceniobiorca u płatnika (...) Spółki z o.o. oraz jako pracownik u tego samego pracodawcy od 1 maja 2000 roku do 31 maja 2007 roku.

Od 12 marca 1999 roku do 3 października 1999 roku i od 9 lutego 2000 roku do 15 kwietnia 2000 roku był zgłoszony do ubezpieczeń jako osoba bezrobotna uprawniona do zasiłku.

M. L. od 1 lutego 2013 roku do 2 lipca 2017 roku został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych, wypadkowego (i od 1 marca 2014 roku do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) oraz ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia u płatnika (...) Spółki z o.o. Za okres od lutego 2013 roku do czerwca 2017 roku wykazane zostały podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwotach po 230 zł miesięcznie, natomiast za lipiec 2017 roku został złożony raport zerowy. Przy tej podstawie łączna kwota składek na wszystkie ubezpieczenia wynosiła 73,08 zł miesięcznie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych dowodów z dokumentów zawartych w aktach ubezpieczeniowych i aktach sprawy oraz zeznań wnioskodawcy oraz świadka A. L..

Dowody w postaci dokumentów jak też zeznań wnioskodawcy i świadka zostały uznane przez Sąd za wiarygodne.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Stan faktyczny w sprawie nie był w zasadzie sporny, natomiast na jego tle strony wywodziły odmienne skutki prawne dotyczące tytułu podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniom społecznym w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami.

M. L. w okresie od 1 lutego 2013 roku do 2 lipca 2017 roku dokonał wyboru umowy zlecenia, jako tytułu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. W spornym okresie opłacał z tytułu własnej działalności gospodarczej tylko składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Przedmiot prowadzonego przed sądem postępowania zmierzał do ustalenia tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym przez wnioskodawcę w okresie objętym decyzją z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...).

Zbieg powołanych tytułów ubezpieczenia unormowany jest w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. nr 137, poz. 887 ze zm.; dalej ustawa systemowa), której treść w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie stanowiła, że osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10, jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń, z zastrzeżeniem ust. 7.

Bezsporne w sprawie jest, że wnioskodawca prowadził i nadal prowadzi działalność gospodarczą i że w dniu 1 lutego 2013 roku zawarł umowę zlecenia.

Możliwość stosowania instytucji wynikającej z przepisu art. 9 ust. 2 ustawy systemowej nie budziła wątpliwości Sądu Okręgowego, skoro przewidział to ustawodawca i w sytuacji zbiegu tytułów do podlegania ubezpieczeniu społecznemu, zapewnił możliwość wyboru jednego z tych tytułów ubezpieczonemu. Jednakże zamiarem ustawodawcy było stosowanie tej instytucji jedynie wówczas, gdy u danej osoby wystąpi rzeczywisty zbieg tytułów do podlegania ubezpieczeniu społecznemu, nie zaś wtedy, gdy ubezpieczony w sposób sztuczny i nienaturalny doprowadza do wytworzenia takiego zbiegu, wyłącznie na użytek skorzystania ze swoistego ustawowego dobrodziejstwa przewidzianego w przepisie art. 9 ust. 2 ustawy systemowej. Nie można dopatrywać się jakichkolwiek niedozwolonych działań w sytuacji, gdy dany podmiot prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, jednocześnie podejmuje dodatkowe zatrudnienie w oparciu o umowę zlecenia i decyduje się na podleganie ubezpieczeniu z tytułu zawartej umowy zlecenia. Istotne jest jednak, żeby zatrudnienie w oparciu o tę umowę miało dla podmiotów zawierających umowę realny wymiar i znaczenie. Zdaniem Sądu dokonane w toku procesu ustalenia w sposób jasny i czytelny wskazują, że zawarcie spornej umowy nie miało na celu realizacji jej zobowiązań, ale wyłącznie uzyskanie przez M. L. możliwości wyboru ubezpieczenia i opłacania z tego tytułu o wiele niższej składki, w porównaniu ze składką z tytułu prowadzonej na własny rachunek działalności gospodarczej. Otrzymywane przez ubezpieczonego wynagrodzenie w kwocie 230 zł miesięcznie w żaden sposób nie odpowiada standardom rynkowym w zakresie wynagradzania osób pełniących funkcję prezesa zarządu i jest niewspółmiernie niskie w stosunku do tych wynagrodzeń. Wynagrodzenie w takiej wysokości nie mogło też poprawić sytuacji materialnej ubezpieczonego. Również żaden z celów utworzenia Spółki (...) jak wynika z zeznań wnioskodawcy i świadka – żony wnioskodawcy nie został osiągnięty.

Zgromadzone w procesie dowody dają podstawę do wyprowadzenia wniosku, że ubezpieczony nie był zainteresowany uzyskiwaniem z tego tytułu większego dochodu. Porównanie wysokości wykazanej za ubezpieczonego podstawy wymiaru składek, jaką ubezpieczony zobowiązany był deklorować z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i umowy zlecenia, jednoznacznie wskazuje na to, że celem ubezpieczonego było obniżenie kosztów prowadzenia

działalności gospodarczej. W tej sytuacji zawarte przez ubezpieczonego umowy zlecenia ze Spółką (...) chociaż są formalnie poprawne, należy uznać za umowy mające na celu obejście prawa. Treść tych umów z formalnego punktu widzenia nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane, czyli wyłącznie w celu niepłacenia wyższych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu równocześnie prowadzonej działalności gospodarczej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11.01.2017 r. III AUa 1415/16). Umowa taka jest nieważna z mocy art. 58 § 1 kc.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, że zasadnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. uznał w decyzji z dnia 15 stycznia 2018 roku

nr (...) -O- (...), że M. L. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Spółka z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 lutego 2013 roku do 2 lipca 2017 roku i dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 marca 2014 roku do 2 lipca 2017 roku.

Jednocześnie uzasadnione było objęcie wnioskodawcy ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej: emerytalnym, rentowym i wypadkowym w okresach od 1 stycznia 1999 roku do 23 lutego 1999 roku i od 1 czerwca 2007 roku. (decyzja z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...)).

W świetle art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121, ze zm.) ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym obowiązkowo podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy osoby te podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Zgodnie natomiast z art. 8 ust. 6 pkt 1 cytowanej ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólników spółki jawnej.

Jednocześnie art. 13 pkt 4 ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Dodatkowo w myśl art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 581, ze zm.), osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Tym samym Sąd nie znalazł również podstaw do uwzględnienia odwołania od decyzji z dnia 15 stycznia 2018 roku nr (...) -O- (...). W rezultacie oddalił odwołania, jak w pkt. I wyroku.

W punkcie II Sąd orzekł o kosztach zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art. 98 § 1 i § 2 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Apelację od powyższego wyroku złożył M. L., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika.

Zarzucił:

1/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 258 k.p.c. i 299 k.p.c. poprzez dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego w sprawie i dowolne przyjęcie wbrew zeznaniom świadków i wnioskodawcy, że wnioskodawca założył spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i zawarł umowę zlecenia w celu obejścia prawa, tj. zmniejszenia wysokości składek odprowadzanych na ubezpieczenie społeczne;

2/ art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 245 k.p.c. poprzez dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego w sprawie i dowolne przyjęcie wbrew złożonym dokumentom finansowym zainteresowanego, że wynagrodzenie wnioskodawcy z tytułu umowy zlecenia było sztucznie zaniżone, co miało służyć obejściu przepisów prawa;

3/ naruszenie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu sprzed 2016 roku) poprzez błędne uznanie, że wnioskodawca w przypadku zbiegu tytułów do ubezpieczenia społecznego powinien wybrać ten tytuł, z którego zobowiązany byłby do uiszczania wyższych składek na ubezpieczenie społeczne;

4/ naruszenie art. 58 k.c. poprzez błędne jego zastopowanie i uznanie, że w stanie faktycznym zaistniały w niniejszej sprawie założenia przez wnioskodawcę spółki kapitałowej, a następnie zawarcie z nią umowy zlecenia z tytułu pełnienia funkcji prezesa zarządu było czynnościami pozornymi służącymi tylko i wyłącznie obniżeniu wysokości składek odprowadzanych na ubezpieczenie społeczne.

Wnosił o zmianę wyroku i uwzględnienie obu odwołań oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że jedynie z uwagi na niewielką kwotę wynagrodzenia, określoną w umowie zlecenia, umowa ta została uznana przez sąd za zawartą w celu obejścia prawa. Tymczasem spółka (...) była niewielkim podmiotem, przynoszącym małe dochody, balansowała na granicy rentowności. Wysokie wynagrodzenie prezesa zarządu spółki w takich warunkach byłoby kuriozalne. Zdaniem skarżącego organ rentowy nie wykazał, że faktyczne zawarcie umowy zlecenia za niskim wynagrodzeniem miało na celu obejście prawa. Jednocześnie nie było sporne, że wnioskodawca rzeczywiście założył spółkę w konkretnym celu oraz że pełnił funkcję prezesa zarządu tej spółki. W świetle art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 r. brak jest jakiegokolwiek podstawy prawnej do określania przez Sąd I instancji minimalnej kwoty wynagrodzenia umożliwiającej skorzystanie ubezpieczonemu z uprawnienie do wyboru tytułu, z jakiego chce podlegać ubezpieczeniom społecznym. Nawet jeżeli dążenie do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest jedynym celem podjęcia zatrudnienia, nie świadczy to o zamiarze obejścia prawa, jeżeli umowa jest faktycznie realizowana (tak wyrok SN w wyroku z dnia 6 marca 2007 r., sygn. akt I UK 302/2006).

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne, jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Przede wszystkim podkreślić należy, że bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędą, zdaniem skarżącego ocenę materiału dowodowego. Sąd Okręgowy ocenił wiarygodność zeznań wnioskodawcy i świadka oraz dowodów z dokumentów nie naruszając swobodnej oceny dowodów. Trzeba stwierdzić, że skuteczne postawienie takiego zarzutu wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Skarżąca nie wykazała, by ustalając stan faktyczny w wyniku przeprowadzonej oceny dowodów, Sąd Okręgowy uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji słusznie uznał, że zawarcie przedmiotowych umów zlecenia (z dnia 1 lutego 2013 r. i 25 czerwca 2014 r.) miało na celu wyłącznie uzyskanie przez M. L. możliwości wyboru ubezpieczenia i opłacania z tego tytułu o wiele niższej składki w porównaniu ze składką z tytułu prowadzonej na własny rachunek działalności gospodarczej.

Zgodzić należy się ze skarżącym, że art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w sytuacji zbiegu tytułów do podlegania ubezpieczeniu społecznemu daje możliwość wyboru jednego z tych tytułów ubezpieczonemu. Jednakże zamiarem ustawodawcy było stosowanie tej instytucji jedynie wówczas, gdy u danej osoby wystąpi rzeczywisty zbieg tytułów do podlegania ubezpieczeniu społecznemu, nie wtedy, gdy ubezpieczony – jak w niniejszej sprawie - w sposób sztuczny i nienaturalny doprowadza do wytworzenia takiego zbiegu, wyłącznie na użytek skorzystania ze swoistego ustawowego dobrodziejstwa przewidzianego w przepisie art. 9 ust. 2 ustawy systemowej. Wnioskodawca w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, wykonując obowiązki prezesa zarządu w spółce, w której miał większą część udziałów, zawierał ze spółką umowę zlecenia, których przedmiotem było wykonywanie obowiązków prezesa zarządu tejże spółki. Prawidłowo zwrócił uwagę Sąd I instancji, że zatrudnienie w oparciu o powyższe umowy zlecenia nie miało dla podmiotów zawierających umowy żadnego realnego znaczenia. Zasadnie przy tym wskazywał Sąd I instancji, że wynagrodzenie wnioskodawcy wynikające z tytułu zawartej umowy zlecenia w wysokości 230 zł w żaden sposób nie odpowiada standardom rynkowym w zakresie wynagradzania prezesa zarządu spółki.

W tym miejscu zauważyć trzeba, że skarżący niezasadnie podnosił w apelacji, jakoby Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca „w celu obejścia prawa” założył spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Takich ustaleń Sąd Okręgowy w ogóle nie poczynił. Przeciwnie, Sąd Okręgowy nie kwestionował tego, że wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą w ramach (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L..

W ocenie Sądu Apelacyjnego materiał dowodowy w sprawie uzasadnia przyjęcie, że przedmiotowe umowy zlecenia w rzeczywistości zmierzały do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nie zakazane, czyli wyłącznie w celu niepłacenia wyższych składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu równocześnie prowadzonej działalności gospodarczej. Umowy takie są nieważne w świetle art. 58 § 1 k.c.

W sprawie nie doszło zatem do naruszenia przepisów prawa materialnego, o jakich mowa w apelacji.

W tym stanie rzeczy zaskarżony wyrok jest prawidłowy, natomiast apelacja nie zawiera żadnych zarzutów uzasadniających uwzględnienie wniesionego środka zaskarżenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 385 k.p.c., jak w pkt. I wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł, jak w pkt. II wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.). Na powyższe koszty składa się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 240 zł, zasądzone od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego jako strony wygrywającej w sprawie.
